

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU.410.016.04.2021

Pani
Teresa Kot
Wójt Gminy Jastków
Urząd Gminy Jastków
ul. Chmielowa 3, Panieńszczyzna
21-002 Jastków

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrola nr P/21/003 – Działania organów administracji publicznej na rzecz podnoszenia kompetencji cyfrowych społeczeństwa

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Lublinie
ul. Okopowa 7, 20-022 Lublin
T +48 81 461 31 20, F +48 81 461 31 11
llu@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-112, 20-001 Lublin 1

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Jastków (zwany dalej także „Urzędem Gminy” lub „Urzędem”), Panieńszczyzna, ul. Chmielowa 3, 21-002 Jastków.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Teresa Kot, Wójt Gminy Jastków od 9 grudnia 2014 r. (zwana dalej: „Wójtem Gminy”).
Zakres przedmiotowy kontroli	Działania urzędu gminy w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych mieszkańców.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2018 r. do 27 sierpnia 2021 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontroler	Agnieszka Bury, doradca prawny, upoważnienie do kontroli nr LLU/113/2021 z 15 lipca 2021 r. (akta kontroli tom I, str. 1-5)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Wójt Gminy Jastków³, działając przy pomocy Urzędu oraz innych jednostek organizacyjnych Gminy podejmowała szereg działań w celu podniesienia poziomu kompetencji cyfrowych mieszkańców. Działania te polegały w szczególności na pozyskiwaniu grantów (dotacji) przeznaczonych na realizację projektów związanych z podnoszeniem poziomu kompetencji cyfrowych mieszkańców Gminy, w tym na szkolenia uczniów i nauczycieli oraz skutecznym osiągnięciu założonych w takich projektach wskaźników rezultatów. W latach 2018 – 2021 Gmina realizowała m.in. projekty: „Rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców gmin Polski Południowo – Wschodniej”, „Zdalna szkoła”, „Zdalna szkoła+” i „Klub Seniora Jastków”, „Atrakcyjne szkolnictwo w gminie Jastków” i „Atrakcyjne szkolnictwo w gminie Jastków – II edycja”. Gmina podejmowała odpowiednie działania informacyjno-promocyjne w tym zakresie, wynikające z obowiązków określonych w umowach o powierzenie danego grantu. Wszystkie granty (dotacje), które otrzymała Gmina na działania związane z podnoszeniem kompetencji cyfrowych zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. Niewyegzekwowanie od trzech uczestników mikroprojektu pn. „Rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców Gminy Jastków”, którzy zadeklarowali się jako osoby z niepełnosprawnościami, wymaganych „Regulaminem uczestnictwa w projekcie” oświadczeń o niepełnosprawności, nie miało wpływu na osiągnięcie zakładanych wskaźników produktu i rezultatu

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200; dalej: „ustawa o NIK”.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Zwanej dalej także „Gminą”.

odnoszących się do liczby osób, które nabyły lub rozwinęły kompetencje cyfrowe w wyniku udzielonego wsparcia.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁴ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Działania Urzędu Gminy w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych mieszkańców

Opis stanu faktycznego

1. W latach 2018 – 2020 obowiązującym dokumentem o charakterze strategicznym Gminy była „Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Jastków na lata 2015 – 2020”⁵ (dalej: „Strategia”). Wskazano w niej dwa opisane poniżej cele operacyjne, w ramach Celu strategicznego 3 „Rozwój kapitału ludzkiego z wykorzystaniem nowoczesnych technologii jako czynnik rozwoju społeczno-gospodarczego gminy”, które nawiązywały do podnoszenia kompetencji cyfrowych mieszkańców.

– Cel operacyjny 3.2 „E-gmina – z informatyzowanie procesów administracyjnych i poprawa świadczenia usług publicznych”. Wskazano, że celem ww. projektu jest zwiększenie wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w administracji publicznej oraz poprawa dostępności i jakości świadczonych przez administrację e-usług, a także rozszerzenie oferty e-usług publicznych poprzez tworzenie nowych usług świadczonych drogą elektroniczną. Określono, że w ramach przedsięwzięcia będą realizowane m.in. następujące działania: zapewnienie elektronicznej dostępności usług publicznych z uwzględnieniem dostępności dla osób niepełnosprawnych, stworzenie SMS-owego systemu powiadamiania mieszkańców o sytuacjach awaryjnych, stworzenie systemu elektronicznych tablic informacyjnych na terenie Gminy, budowa systemów teleinformatycznych służących digitalizacji zasobów kulturowych, naukowych (w tym bibliotecznych), tworzenie i rozwijanie platform służących udostępnianiu zasobów cyfrowych w sposób otwarty i zapewniający możliwość ponownego wykorzystania, tworzenie, modernizacja, integracja baz danych i geodezyjnych zasobów cyfrowych tworzących infrastrukturę informacji przestrzennej, ich udostępnienia w celu umożliwienia tworzenia na ich podstawie nowych usług cyfrowych. Wskazano, że realizacja powyższych działań pozwoli na zminimalizowanie następujących problemów w Gminie: stworzenie e-usług w Gminie, zmniejszenie wykluczenia cyfrowego mieszkańców w zakresie dostępu do elektronicznej formy informacji publicznej i kultury oraz pozwolą na z informatyzowanie procesów administracyjnych i poprawią poziom świadczenia usług publicznych przez administrację poprzez wzmocnienie stopnia cyfryzacji administracji oraz stworzenie nowych e-usług publicznych. Przewidziano sfinansowanie ww. działań ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020⁶ Osi Priorytetowej 2: „Cyfrowe Lubelskie”⁷.

– Cel operacyjny 3.4 „Wyrównywanie kompetencji kluczowych dzieci i młodzieży poprzez budowę „Centrum Wiedzy”. Wskazano, że celem działania w tym zakresie jest stworzenie warunków organizacyjnych i lokalowych do rozwoju kompetencji kluczowych dzieci i młodzieży, m.in. poprzez zorganizowanie zajęć edukacyjno-

⁴ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁵ Stanowiąca załącznik do uchwały XVI/101/2015 Rady Gminy Jastków z dnia 28 grudnia 2015 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Lokalnego Gminy Jastków na lata 2015-2020.

⁶ Dalej: RPO WL 2014-2020.

⁷ Zgodnie z wyjaśnieniem Wójta Gminy, obecnie trwają prace nad aktualizacją Strategii.

wychowawczych, w tym pozwalających doskonalić umiejętności komputerowe. Przewidziano sfinansowanie ww. działań ze środków RPO WL 2014-2020, Oś priorytetowa 12: Edukacja, umiejętności i kompetencje. W Strategii nie przyjęto mierników osiągnięcia rezultatów.

Zagadnienia dotyczące podnoszenia kompetencji cyfrowych mieszkańców zostały uwzględnione również w „Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Jastków na lata 2016-2023”⁸. W ramach Celu strategicznego 1. „Poprawa warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym, promocję integracji i włączenia społecznego oraz poprawę dostępności oraz jakości usług publicznych”, Celu szczegółowego 1.1. „Przeciwdziałanie procesom wykluczenia i marginalizacji społecznej poprzez poprawę jakości życia mieszkańców oraz ograniczenie patologii społecznych” określono m.in. kierunek działań 1.1.1. Przeciwdziałanie bezrobociu i walka z ubóstwem poprzez podniesienie kompetencji osób bezrobotnych oraz aktywizację obywatelską; w ramach Celu szczegółowego 1.2. „Poprawa jakości i dostępności świadczonych usług publicznych” wskazano kierunek działań 1.2.4. Rozwój elektronicznych usług publicznych i zwiększenie ich dostępności a także w ramach celu Strategicznego 2. „Rozwój lokalnej przedsiębiorczości oraz zwiększenie aktywności gospodarczej mieszkańców”, Celu szczegółowego 2.1. „Zwiększenie rozwoju gospodarczego oraz wzrost przedsiębiorczości mieszkańców” – w kierunku działań 2.1.2. przewidziano tworzenie warunków do szeroko pojętej aktywizacji zawodowej, w tym osób niepełnosprawnych. W „Programie Rewitalizacji” przewidziano źródła finansowania projektów, m.in. ze środków RPO WL 2014-2020 realizację projektu „E-gminy w Lubelskim Obszarze Funkcjonalnym”, którego głównym celem była informatyzacja procesów administracyjnych i poprawa poziomu świadczenia usług publicznych przez administrację (m.in. poprzez zwiększenie poziomu wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w administracji publicznej, wzmocnienie stopnia cyfryzacji administracji, tworzenie nowych e-usług publicznych, wyposażenie administracji w nowoczesne rozwiązania ICT⁹, uruchomienie punktu wydawania profili zaufanych, uruchomienie Centrum Obsługi Obywatela pozwalającego na realizację usług, stworzenie systemu Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją, stworzenie systemów służących digitalizacji zasobów kulturalnych, naukowych, udostępnianiu zasobów cyfrowych).

Gmina ww. cele strategiczne i operacyjne wskazane w „Strategii” oraz „Programie Rewitalizacji” osiągała m.in. poprzez realizację projektów opisanych odpowiednio w pkt. 4, 7 i 8 niniejszego wystąpienia.

(akta kontroli tom I str. 6-84)

2. W Gminie Jastków prowadzono działania mające na celu zidentyfikowanie potrzeb mieszkańców w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych. Na potrzeby opracowania „Strategii” wśród mieszkańców Gminy przeprowadzono badania ankietowe oceny i stanu potencjału rozwojowego. Wójt Gminy wyjaśniła, że przeprowadzona ankieta pozwoliła odzwierciedlić rzeczywiste potrzeby społeczno-gospodarcze oraz ocenić obecny stan rozwoju Gminy, a także przyczyniła się do określenia wizji i celów rozwojowych „Strategii”. Do ankiety przystąpiło w sumie 544 osoby. Wśród ankietowanych największy odsetek stanowili mieszkańcy posiadający wyższe wykształcenie (239 osób) i średnie (126 osób). Osoby ankietowane najczęściej wykonywały zawód rolnika (60) oraz były emerytami lub rencistami (57). Ankietowani uznali, że najważniejszy jest rozwój placówek oświatowych i opiekuńczych takich jak żłobek, przedszkole oraz rozwój kompetencji kluczowych

⁸ Stanowiącym załącznik do uchwały nr XXXI/228/2017 Rady Gminy Jastków z dnia 24 marca 2017 r. Dalej: „Program Rewitalizacji”.

⁹ Technologie informacyjno-komunikacyjne (ang.: *information and communication technologies*).

w szkołach i dla osób starszych. Jedno z pytań dotyczyło wskazania, jakiego rodzaju zajęć w lokalnych szkołach jest brak lub ich liczba jest niewystarczająca. Według ankietowanych w szkołach powinno położyć się główny nacisk na naukę języków obcych i rozwój kół zainteresowań¹⁰. Oprócz przeprowadzenia ankiet wśród mieszkańców Gminy, w ramach prac nad opracowaniem „Strategii”, zorganizowano spotkania z mieszkańcami. Podczas spotkań i konsultacji społecznych wypracowano cele i zadania, które będą realizowane w ramach strategii. Odzwierciedleniem tego jest cel operacyjny 3.2 „E-gmina – z informatyzowanie procesów administracyjnych i poprawa świadczenia usług publicznych” oraz 3.4 „Wyrównywanie kompetencji kluczowych dzieci i młodzieży poprzez budowę *Centrum Wiedzy*”.

W roku 2016 przed przystąpieniem do opracowania „Programu Rewitalizacji” Gmina Jastków przeprowadziła konsultacje społeczne. Konsultacje prowadzone były poprzez: wyrażenie pisemnej opinii – zbieranie uwag w postaci papierowej i elektronicznej; spotkanie konsultacyjne ze społecznością lokalną; warsztaty. Celem konsultacji było umożliwienie zainteresowanym mieszkańcom wypowiedzenie się na temat obszaru Gminy Jastków z naciskiem na wskazanie obszarów Gminy, które uznają za szczególnie społecznie, kulturowo, ekonomicznie i architektonicznie zaniedbane oraz na czym owe zaniedbania polegają. Dodatkowo konsultacje wskazywały na konieczność podejmowania działań zmierzających do likwidacji zaniedbań oraz propozycji ogólnych kierunków rewitalizacji. W wyniku konsultacji lokalna społeczność uznała, że istotny jest rozwój kapitału ludzkiego z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, jako czynnik rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy. Zostało to ujęte w diagnozie na potrzeby „Programu Rewitalizacji” gdzie wskazano kierunki działania, które mają być podjęte dla poprawy sytuacji.

W okresie programowania na lata 2014-2020 Gmina realizowała projekty w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego¹¹ i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego¹² z RPO WL w zakresie edukacji. Przed przystąpieniem do realizacji projektów i pozyskania środków, każda szkoła z terenu Gminy opracowała diagnozę potrzeb w zakresie różnych form aktywności i rozwoju w sferze edukacji i kształcenia uczniów oraz kadry dydaktycznej. Diagnoza zawierała także potrzeby szkoły w zakresie sprzętu, programów wspomagających naukę, pomocy dydaktycznych. Efektem końcowym diagnozy były wnioski i rekomendacje, które zostały uwzględnione w projektach złożonych w ramach RPO WL w EFS i EFRR. Gmina złożyła i otrzymała środki na realizację trzech projektów: „Atrakcyjne szkolnictwo w Gminie Jastków”, „Atrakcyjne szkolnictwo w Gminie Jastków – II edycja” oraz „TIK i eksperymenty, to twórczość i kompetencje”.

W identyfikowaniu potrzeb mieszkańców w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych przy opracowywaniu „Strategii” uczestniczył Referat Strategii, Inwestycji i Projektów Zewnętrznych oraz Referat Edukacji, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych Urzędu Gminy (przygotowanie ankiety i dystrybucja wśród mieszkańców, opracowanie wyników ankiet, przeprowadzenie warsztatów i konsultacji społecznych). W przypadku „Programu Rewitalizacji” Referat Strategii, Inwestycji i Projektów Zewnętrznych wspierał i nadzorował działania prowadzone przez ekspertów zewnętrznych, którzy zostali wybrani w celu opracowania Programu. Referat Edukacji, Kultury, Sportu i Spaw Społecznych opracował

¹⁰ Wskazano na potrzebę zorganizowania następujących zajęć w szkołach: obsługa komputera (66 osób), zajęcia wyrównawcze z przedmiotów ścisłych (99 osób), zajęcia sportowe (98 osób), języki obce (223 osoby), kółka zainteresowań (122 osoby), inne (49 osób).

¹¹ Dalej: EFS.

¹² Dalej: EFRR.

„Diagnozę potrzeb społecznych seniorów gminy Jastków”, a placówki oświatowe – „Diagnozę potrzeb szkoły”.

(akta kontroli t. I str. 68-154)

3. W okresie objętym kontrolą następujące gminne jednostki organizacyjne uczestniczyły w podnoszeniu kompetencji cyfrowych mieszkańców:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jastkowie (dalej: GOPS w Jastkowie):
 - organizacja warsztatów dla seniorów „E-MOBILNY SENIOR”¹³ dla grupy 10 seniorów - uczestników zajęć w „Klubie Seniora” w Jastkowie (nauka obsługi systemu Windows, programu Word, robienia zakupów przez Internet, korzystania z telewizji w Internecie, szukania lekarzy i umawiania wizyt, dostępu do e-kultury, obsługi konta email, wykorzystania komunikatorów internetowych, portali społecznościowych, załatwiania spraw urzędowych online, zasad bezpieczeństwa w sieci i ochrony swoich danych osobowych);
 - szkolenia komputerowe dla klientów GOPS w Jastkowie w ramach Projektu "Partnerstwo na Rzecz Aktywnego Włączenia Społeczno-Zawodowego w Gminach: Jastków, Lubartów, Niemce, Spiczyn". Przeprowadzono szkolenia komputerowe dla podopiecznych GOPS, każde po 40 godz. Uczestnicy szkolenia uzyskali certyfikat e-Citizen¹⁴;
 - w związku z wprowadzeniem nauczania zdalnego (z powodu pandemii COVID -19) pomoc asystenta rodziny w instalowaniu niezbędnego oprogramowania i korzystaniu ze sprzętu komputerowego oraz założeniu profilu zaufanego i aplikowaniu o świadczenie „Dobry start”;
 - w ramach prowadzonej pracy socjalnej udzielano wsparcia osobom przy spisie przez Internet w ramach „Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021”;
 - pomoc pracowników socjalnych osobom niepełnosprawnym w wypełnieniu wniosku online o przyznanie świadczenia uzupełniającego w związku z zamknięciem placówek wsparcia dziennego;
 - udzielanie mieszkańcom Gminy kompleksowej pomocy w wypełnianiu wniosków o dofinansowanie z Programu "Czyste Powietrze"¹⁵.
- 2) Działania realizowane przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Jastkowie:
 - w roku szkolnym 2020/2021 udział w projekcie „Cyfrowe GOK-i” organizowanego przez Fundację VCC. Projekt realizowany w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w Programie Operacyjnym Polska Cyfrowa, Oś priorytetowa: III. Cyfrowe kompetencje społeczeństwa Działanie: 3.2 „Innowacyjne rozwiązania na rzecz aktywizacji cyfrowej”. W projekcie bierze udział 28 osób – dwie osoby dorosłe oraz 16 dzieci i młodzież w wieku 10-18 lat. Biblioteka otrzymała sześć komputerów przenośnych wraz z pakietem oprogramowania biurowego oraz oprogramowania do obsługi grafiki wektorowej. Zamierzonym rezultatem projektu jest zwiększenie kompetencji cyfrowych dwóch pracowników biblioteki oraz grupy dzieci i młodzieży poprzez cykl warsztatów z zakresu dziennikarstwa on-line i bezpieczeństwa w sieci. Dwóch bibliotekarzy uczestniczyło w 90

¹³ W okresie lipiec - grudzień 2021 r. zorganizowanych będzie pięć warsztatów po 4h.

¹⁴ E-Citizen jest certyfikatem specjalnie opracowanym dla osób z minimalną wiedzą z zakresu komputerów i mechanizmów Internetu. Wyjaśnia zasady działania Internetu i pokazuje jak można wykorzystywać go do załatwiania spraw urzędowych, poszukiwania informacji, robienia zakupów, czy też komunikowania się z rodziną i przyjaciółmi za pośrednictwem poczty elektronicznej lub powszechnie dostępnych komunikatorów .

¹⁵ Do końca czerwca 2021 r. około 50 osób skorzystało z wsparcia udzielanego na miejscu, dodatkowo 200 osób konsultowało się telefonicznie w związku ze zdalną procedurą ubiegania się o środki z Programu, natomiast 21 wniosków złożono za pośrednictwem Gminy Jastków.

godzinach warsztatów dotyczących dziennikarstwa w sieci, bezpieczeństwa w sieci oraz wykorzystywania technik informatycznych w prowadzeniu zajęć on-line. W sierpniu w bibliotekach w Jastkowie i Tomaszowicach odbędą się 30 godzinne warsztaty dla dwóch grup dzieci i młodzieży (w sumie 16 osób);

- od 2018 r. udział w projekcie „Kodowanie w bibliotece”, który był częścią Programu Rozwoju Bibliotek 2017-2018, a jego realizatorem Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Warszawie. Projekt miał na celu promowanie wizerunku bibliotek publicznych, jako instytucji zapewniających dostęp do twórczo realizowanej edukacji pozaformalnej uzupełniającej kompetencje zdobywane przez dzieci i młodzież w szkołach, pozyskanie przez księżnice sprzętu służącego do nauki kodowania oraz wiedzy na temat kodowania, jak również umożliwienie bibliotekom organizacji zajęć związanych z tematyką kodowania i programowania. Biblioteka otrzymała sprzęt w formie zestawu, w skład którego wchodziły trzy tablety, trzy gry edukacyjne „Scottie Go!” oraz trzy roboty Photon w wersji edukacyjnej wraz z akcesoriami (matą piankową i kompletem fiszek do ćwiczeń na macie). W zajęciach z nauki kodowania uczestniczyło 170 dzieci w wieku od 6 do 12 lat. Zamierzone cele zostały osiągnięte – dzieci poprzez zabawę z robotami uczyły się programowania i kodowania, ćwiczyły umiejętność przewidywania, logicznego myślenia;
- w 2019 r. realizowanie zajęć związanych z grą „Śpiewnik domowy” wydaną przez Teatr Wielki w Roku Moniuszki. Grze towarzyszyła aplikacja mobilna, która uatrakcyjniła zajęcia. W zajęciach brało udział ok. 200 dzieci w wieku 5-12 lat oraz grupa 20 seniorów. Celem zajęć było przede wszystkim zapoznanie z muzyką Stanisława Moniuszki, ale również ukazanie, iż poprzez różnorodne aplikacje mobilne – tu związane z muzyką – można poznawać i rozwijać swoje zainteresowania, zdobywać nowe umiejętności;
- w Bibliotece w Jastkowie oraz w filiach bibliotecznych udostępniane są stanowiska komputerowe, z których mogą korzystać mieszkańcy Gminy. Bibliotekarze pomagają w zakładaniu kont pocztowych, wyszukiwaniu i wydruku potrzebnych dokumentów, informacji. Uczyli m.in. obsługi Skype, składania zamówień w internetowych sklepach, skanowania dokumentów. Od 2018 roku z tych możliwości skorzystało ponad 30 osób, głównie były to osoby dorosłe i seniorzy.

3) Działania realizowane przez Gminy Ośrodek Kultury i Sportu w Jastkowie:

- szkolenia komputerowe dla pracowników: dwóch pracowników Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Jastkowie w okresie od stycznia do czerwca 2021 r. uzyskało nowe kompetencje cyfrowe podczas szkoleń: „Dziennikarstwo online” (30 godzin), „Bezpieczne zachowanie w sieci w edukacji, w życiu społecznym” (30 godzin), „Wykorzystywanie technik informacyjno-komunikacyjnych w prowadzeniu zajęć online” (30 godzin);
- szkolenia komputerowe dla dzieci: sześcioro dzieci w wieku 10-18 lat w okresie od maja do sierpnia 2021 r. wzięło udział w szkoleniach komputerowych z następujących tematów: „Dziennikarstwo online” (16 godzin), „Bezpieczeństwo w sieci” (16 godzin).

Działania realizowane przez placówki oświatowe Gminy zostały opisane w pkt. 4 niniejszego wystąpienia.

(akta kontroli t. I str. 77-78)

4. W okresie objętym kontrolą Gmina Jastków planowała i realizowała w podległych placówkach oświatowych działania w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych. Przeprowadzono liczne szkolenia dla nauczycieli. Gmina zapewniła środki finansowe na doskonalenie zawodowe nauczycieli, którzy

uczestniczyli w różnych formach samokształcenia i doskonalenia zawodowego, takich jak: kursy, szkolenia, warsztaty, konferencje oraz studia podyplomowe. Zasadniczym tematem szkoleń było wykorzystanie cyfrowych technologii informacyjno-komunikacyjnych w edukacji, rozwój kompetencji cyfrowych oraz bezpieczeństwo w sieci. Nauczyciele wzięli udział m.in. w szkoleniach: „Technologie informacyjno-komunikacyjne w przedszkolu”, „TIK w pracy nauczyciela”, „Kompetencje cyfrowe DIG COMP – poziom A i B”, „MS Teams + Office 365 w pracy nauczyciela”, „Teamsy od podstaw – warsztaty z MT z panem Belfrem”, „Teamsy dla średniozaawansowanych – warsztaty z panem Belfrem”, „Narzędzia wspierające pracę nauczyciela w czasie nauki zdalnej”, „Dziennik elektroniczny Uonet+ i Office 365 ze szczególnym uwzględnieniem MS Teams”, „Jak poprawnie prowadzić lekcje online w MS Teams?”, „Jak prowadzić sprawdziany oraz testy on-line z wykorzystaniem aplikacji”, „Tworzenie filmów z muzyką, tekstem i efektami 3D”, „Kodowanie w przedszkolu”, „Programowanie jest OK”, „Projektowanie graficzne w serwisie Canva”, „Pracownia robotyki w edukacji przedszkolnej”, „Metodyka i praktyka pracy zdalnej w przedszkolu”, „Programowanie w języku Python”, „Neaprod jako narzędzie przydatne w pracy zdalnej”, „Zasady cyfrowej higieny podczas zdalnej edukacji”, „Odwrócona lekcja w edukacji zdalnej”, „Gamifikacja w edukacji”, „Padlet. Wirtualna tablica do zbierania informacji w różnej postaci”, „Wykorzystanie aplikacji Plickers”, „Okciem praktyka – zdalne nauczanie w klasach 1-3”, „Wirtualne laboratorium nauczyciela z przedmiotów przyrodniczych”, „Dlaczego gry uzależniają naszych uczniów? Wszystko gra! Wpływ gier cyfrowych na dzieci”, „Jak rozmawiać z dziećmi i młodzieżą na temat cyberprzemocy?”, „Zasady cyfrowej higieny podczas zdalnej edukacji”. Placówki oświatowe brały również udział w niżej wymienionych projektach i programach związanych z podnoszeniem kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli:

- realizacja projektu „Wspomaganie szkoły w rozwoju kompetencji kluczowych uczniów klas VII” w roku szkolnym 2020/2021 w Szkole Podstawowej w Jastkowie (liczba uczniów - 74, rezultat - 80% uczniów klas VII podniesie kompetencje w zakresie wykorzystania narzędzi TIK w procesie uczenia się i rozwoju kreatywności. Rezultat został osiągnięty);
- udział szkół w Projekcie „Efektywna szkoła - wsparcie kadry zarządzającej placówek oświatowych z województwa lubelskiego” realizowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój, Działanie 2.10 „Wysoka jakość systemu oświaty” – plan wspomagania dotyczył rozwijania kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli;
- udział nauczycieli i uczniów klas 1–3 w projekcie „Razem odkryjemy świat programowania – szkolenia dla nauczycieli i uczniów z podregionu lubelskiego” w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020, Oś priorytetowa III: Cyfrowe kompetencje społeczeństwa, Działanie 3.2 „Innowacyjne rozwiązania na rzecz aktywizacji cyfrowej” - nauka programowania – szkolenia dla nauczycieli w zakresie nauczania programowania poprzez szkolenia w standardzie VCC, zajęcia praktyczne z uczniami w ramach zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych rozwijające umiejętność programowania;
- udział Szkoły Podstawowej w Ożarowie w projekcie „EduMagica” i otrzymanie certyfikatu „Innowacyjnej Szkoły” w edukacji wczesnoszkolnej - połączenie nowoczesnej technologii - zaawansowanej grafiki komputerowej, animacji ze strategią edutainment - nauką przez zabawę;
- udział nauczycieli i uczniów edukacji wczesnoszkolnej w projekcie „Technologie z klasą. Jak porozumiewają się roboty?”;
- coroczna realizacja programu „Europejski Tydzień Kodowania CODE WEEK”;
- udział uczniów kl. 7 i 8 Szkoły Podstawowej w Ożarowie w projekcie „Przystań w sieci”. Nauczyciele razem z uczniami skorzystali z bezpłatnych kursów

e-learningowych w ramach sześciu modułów: prywatność w sieci, cyberprzemoc, cyberzagrożenia, nielegalne i szkodliwe treści w internecie, cyfrowe ślady i reputacja online oraz fałszywe informacje. Liczba uczestników - 25 uczniów;

- realizacja programu „Uczymy Dzieci Programować” w edukacji wczesnoszkolnej - merytoryczne i metodyczne wprowadzanie elementów programowania i robotyki do zajęć dydaktycznych;
- przystąpienie szkół do projektu „Lekcja: Enter” realizowanego przez Lubelskie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli - projekt edukacji cyfrowej, w ramach którego prowadzone są bezpłatne szkolenia dla nauczycieli oraz kadry kierowniczej szkół podstawowych. Jego celem jest zmiana sposobu dotychczasowego prowadzenia lekcji przez nauczycieli poprzez pokazanie im korzyści z wykorzystywania narzędzi cyfrowych, TIK i aktywizujących metod nauczania. Projekt w trakcie realizacji (SP Snopków, SP Ożarów, SP Jastków). Liczba uczestników- 83 nauczycieli;
- „Przyjazna Szkoła Zdalna”- przedsięwzięcie realizowane w Szkole Podstawowej w Tomaszowicach na podstawie porozumienia z Urzędem Marszałkowskim Województwa Lubelskiego (dalej: UMWL), podpisanego 7.07.2020 r. na czas nieokreślony, zależny od potrzeb. W ramach programu Szkoła otrzymała: dostęp do Office 365 i Teams i 6 komputerów przenośnych dla uczniów. UMWL przeszkolił dwóch administratorów Office 365 i Teams oraz udzielił im wsparcia podczas uruchomienia usługi, zakładania kont dla uczniów i nauczycieli. W trakcie realizacji zdalnego nauczania umożliwił korzystanie ze wsparcia merytorycznego. Administratorzy we wrześniu 2020 r. przeprowadzili szkolenia (logowanie i obsługa Teams) dla uczniów (149) i nauczycieli (27). W trakcie zdalnego nauczania nauczyciele nabywali umiejętności poprzez wzajemne uczenie się. Rezultaty: ujednolicenie narzędzi zdalnego nauczania w roku szkolnym 2020/21, dostęp do programu Teams, uzyskanie umiejętności obsługi programu, możliwość wdrożenia systemu komunikacji uczeń – nauczyciel – wychowawca – rodzic – rada pedagogiczna – dyrektor (spotkania robocze nauczycieli na kanale ogólnym („pokój nauczycielski”) w Ms Teams, publikowanie zarządzeń dyrektora w dzienniku elektronicznym;
- „Kodowanie” – realizacja innowacji pedagogicznej w Szkole Podstawowej w Tomaszowicach w oddziałach przedszkolnych pięcioletnio- i sześciolatków (razem 27 dzieci) w roku szkolnym 2020/21;
- „Odkrywamy kodowanie” – innowacja pedagogiczna w grupie pięcioletniaków w roku 2019/20 (12 dzieci) i „Kodowanie na dywanie” – w roku szkolnym 2020/21 (16 dzieci). Od roku szkolnego 2019/20; innowacja realizowana w grupie uczniów (13), obecnie klasa 2, zaplanowana na 2 lata szkolne, tj. w klasach 1-3. Efekty innowacji: urozmaicenie zajęć, rozwijanie logicznego myślenia, wstęp do uczenia się informatyki, pobudzanie zainteresowań;
- realizacja projektów „Atrakcyjne szkolnictwo w gminie Jastków” w gminnych jednostkach organizacyjnych tj. w Szkole Podstawowej w Jastkowie, Szkole Podstawowej w Tomaszowicach oraz Szkole Podstawowej w Snopkowie oraz „Atrakcyjne szkolnictwo w gminie Jastków – II edycja” w Szkole Podstawowej w Ożarowie i Szkole Podstawowej w Płouszowicach (opisane szerzej w dalszej części wystąpienia w pkt 8);
- udział uczniów w konkursach informatycznych - szkoły przygotowują uczniów do udziału w międzynarodowych konkursach programistycznych (Konkurs Pix Programming Challenge przeprowadzany za pośrednictwem aplikacji PixBlocks, Europejski Tydzień Kodowania „CodeWeek 2020”, Konkurs informatyczno-matematyczny- InstallLogic).

Placówki oświatowe dokonywały również modernizacji pracowni informatycznych poprzez zakup sprzętu i wyposażenia (laptopy, drukarki, okablowanie, routery itp.).

Na podstawie art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie¹⁶ Gmina Jastków zleciła Fundacji EDU Bit realizację zadania pn. „Programowanie jest OK.” W okresie od 24 sierpnia do 16 listopada 2020 r. w 4 szkołach podstawowych (SP Jastków, SP Tomaszowice, SP Ożarów, SP Płuszwowice) odbyły się warsztaty dla nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej, których celem było doskonalenie warsztatu nauczycieli poprzez podnoszenie umiejętności dotyczących m.in. programowania offline oraz stworzenie poradnika dla nauczycieli ze scenariuszami lekcji do nauki programowania. Poza nauczycielami edukacji wczesnoszkolnej bezpośrednio biorącymi udział w projekcie, uczestnikami pośrednimi byli uczniowie (ok. 200) oraz inni nauczyciele, którzy otrzymali poradniki w formie papierowej i w wersji elektronicznej.

W kontrolowanym okresie w szkołach wykorzystywano ogólnodostępne edukacyjne zasoby elektroniczne (multimedialne i interaktywne), z których bezpłatnie mogli korzystać uczniowie i nauczyciele. Cyfrowymi materiałami edukacyjnymi posługiwano się podczas prowadzenia zajęć wychowania przedszkolnego oraz na wszystkich przedmiotach w klasach I-VIII. Najczęściej wykorzystywano gry edukacyjne, quizy, treści muzyczne, materiały dźwiękowe, filmy fabularne, filmy kostiumowe, filmy instruktażowe i edukacyjne, karty pracy do przeprowadzenia lekcji, grafiki do pracy, teksty źródłowe, notki biograficzne, komiksy, zdjęcia, mapy, słuchowiska, testy, zadania online do utrwalania umiejętności, atlasy, animacje, arkusze edycji danych i tekstów online. Podczas realizacji projektu „Atrakcyjne szkolnictwo w gminie Jastków” wykorzystano e-podręczniki, które zostały dopuszczone do użytku szkolnego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, a także korzystano z e-zasobów/ e-materiałów dydaktycznych. Nauczyciele korzystali także z tablicy interaktywnej, rzutnika, projektora. We wszystkich szkołach wprowadzono również dziennik elektroniczny. Ponadto szkoły zostały podłączone do Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej i posiadają dostęp do szybkiego Internetu. Umowa na świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych w Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej (Internet) obejmowała wykonanie przyłącza do budynku, podłączenie do sieci (karta PLUS, sygnał Wi-Fi) we wszystkich szkołach podstawowych.

(akta kontroli t. I str. 78-80)

5. Pracownicy Urzędu Gminy Jastków w latach 2019-2020 uczestniczyli w szkoleniach w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych, zgodnie z merytorycznymi zadaniami wykonywanymi na zajmowanych stanowiskach pracy. W roku 2019 r. czworo¹⁷ pracowników Urzędu odbyło następujące szkolenia: „Finanse Vulcan. Administrowanie systemem i korzystanie z podstawowych funkcji aplikacji” (uczestniczył jeden pracownik), „Intensywne warsztaty zamówień publicznych: zamówienia w 2020 roku z uwzględnieniem elektronizacji oraz przygotowanie do wejścia w życie nowego prawa zamówień publicznych” (jeden pracownik), „Zdania Organów Prowadzących w nowym SIO – kontrola i nadzór oraz konsekwencje błędnie wprowadzonych danych przez podległe placówki” (jeden pracownik), „Nowe obowiązki dotyczące ewidencjonowania i wystawiania faktur – w tym faktur ustrukturyzowanych przez jednostki samorządu terytorialnego w 2019 r.” (jeden pracownik). W 2020 r. dwoje¹⁸ pracowników Urzędu odbyło

¹⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 ze zm.

¹⁷ Z ogółu 82,33 zatrudnionych (wg danych na koniec IV kwartału 2019 r.), tj. 4,9%.

¹⁸ Z ogółu 84 zatrudnionych (wg danych na koniec IV kwartału 2020 r.), tj. 2,3%.

szkolenia: „Finanse Vulcan. SIGMA. Obsługa cyklu budżetowego w JST – od tworzenia projektów planów finansowych do sprawozdań budżetowych” (jeden pracownik), „Prawidłowa rejestracja danych cudzoziemca w aplikacji ŹRÓDŁO. Zmiany w ewidencji ludności i dowodach osobistych od 2020 r. Rejestr Danych Kontaktowych RDK w aplikacji ŹRÓDŁO. Nowe procedury w dowodach osobistych” (jeden pracownik). W ramach ww. szkoleń przeszkolono zaplanowaną liczbę pracowników.

(akta kontroli t. I str. 80-81)

6. Wójt Gminy wskazała, że Urząd Gminy Jastków, oprócz działań informacyjno-promocyjnych dotyczących podnoszenia kompetencji cyfrowych mieszkańców, wynikających z projektów realizowanych przez Gminę (opisanych w pkt 7 i 8 wystąpienia), podejmował także inne działania związane z popularyzacją działań prowadzonych w tym zakresie. Urząd przekazywał informacje o realizowanych projektach i działaniach za pośrednictwem oficjalnej strony internetowej www.jastkow.pl oraz profilu w mediach społecznościowych, jak również w cyklicznych publikacjach gminnych takich jak kwartalnik „Gazeta Jastkowska” oraz broszurach (Gmina wydała obszerną broszurę informacyjną związaną z realizacją projektów z dofinansowaniem środków zewnętrznych) i okolicznościowych wydawnictwach. Na łamach gazety publikowane są sprawozdania z realizacji projektów oraz relacje z wydarzeń mających miejsce w danym kwartale. Gazeta oprócz wersji papierowej dostępna jest również w wersji online. Zdaniem Wójta Gminy, propagowanie właśnie tego sposobu korzystania z oferowanych przez samorząd treści również można potraktować jako realizowanie działań dotyczących kompetencji cyfrowych mieszkańców. Z uwagi na trwający stan pandemii Covid-19 zawieszono realizację różnego typu festynów i spotkań mieszkańców, podczas których w latach wcześniejszych możliwa była dystrybucja ulotek oraz prezentacja plakatów zachęcających do brania udziału w projektach, dlatego też działania te obecnie ograniczają się wyłącznie do sieci www.

(akta kontroli tom I str. 81-82, 155-159)

7. W okresie od 1 stycznia 2018 r. do 28 lutego 2021 r. w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa (dalej: „POPC”) na lata 2014-2020 Gmina uzyskała trzy nw. granty na podnoszenie kompetencji cyfrowych mieszkańców:

- a) Oś Priorytetowa nr I „Powszechny dostęp do szybkiego Internetu”, działanie 1.1 Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach:
 - projekt „Zdalna Szkoła – wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego”¹⁹,
 - projekt „Zdalna Szkoła+ – wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej”²⁰,
- b) Oś Priorytetowa nr III „Cyfrowe kompetencje społeczeństwa”, działanie 3.1 Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych:
 - projekt „Rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców gmin Polski Południowo-Wschodniej”, mikroprojekt „Rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców Gminy Jastków”.

7.1. W dniu 1 kwietnia 2020 r. oraz 18 maja 2020 r. Wójt Gminy złożyła wnioski do Centrum Projektów Polska Cyfrowa (dalej: CPPC) o przyznanie grantów w ramach projektów „Zdalna Szkoła” i „Zdalna Szkoła+”. Wnioskowano o przyznanie środków finansowych odpowiednio: w kwocie 69 000 zł na zakup 30 laptopów dla 27 uczniów

¹⁹ Dalej: „Zdalna Szkoła”.

²⁰ Dalej: „Zdalna Szkoła+”.

nieposiadających warunków technicznych do uczestnictwa w kształceniu zdalnym i trzech nauczycieli w celu prowadzenia nauczania zdalnego oraz w kwocie 93 296 zł na zakup 41 sztuk laptopów dla szkół w celu umożliwienia prowadzenia kształcenia zdalnego. Zgodnie z zawartymi umowami²¹ Gmina zobowiązana była do realizacji projektów w terminie sześciu miesięcy od dnia podpisania umów. Z otrzymanych grantów sfinansowano zakup wnioskowanej liczby laptopów za cenę odpowiednio: 69 926 zł oraz 93 296 zł (w obu przypadkach wraz z akcesoriami wskazanymi we wnioskach).

Wyboru dostawcy sprzętu w ramach projektu „Zdalna szkoła” i „Zdalna Szkoła+” dokonano na podstawie zebranych ofert szacunkowych, spośród których wybrano wykonawcę, który zaoferował sprzęt w najkorzystniejszej cenie. Było to zgodne z § 3 ust. 6 lit. c „Regulaminu określającego zasady i tryb udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30 000 euro netto lub zamówień, dla których nie stosuje się ustawy Prawo zamówień publicznych” dnia 27 marca 2020 r.²², zgodnie z którym kierownik Zamawiającego może wyrazić zgodę na odstępianie od wymogów stosowania procedur określonych w Regulaminie, w szczególności gdy: istnieje potrzeba udzielenia zamówienia spowodowana przyczyną zewnętrzną np. stan zagrożenia życia, zdrowia, utraty lub uszczerbku w mieniu, klęska żywiołowa, epidemia.

Dostarczony sprzęt w ramach projektu „Zdalna Szkoła” Gmina przekazała w dniu 4 maja 2020 r. do trzech gminnych jednostek oświatowych²³, a zakupiony w ramach projektu „Zdalna Szkoła+” w dniu 3 czerwca 2002 r. do pięciu jednostek oświatowych²⁴.

Gmina wywiązała się również z obowiązków informacyjno-promocyjnych określonych w umowach o powierzenie grantu. Wymagane oznaczenia umieszczano na plakatach, opisie projektu na stronie internetowej oraz w trakcie prowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia.

Gmina wykorzystwała całość przekazanych przez CPPC środków.

(akta kontroli tom I str. 171-392)

7.2. W dniu 18 czerwca 2018 r. Wójt Gminy złożyła wniosek do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego (operatora projektu „Rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców gmin Polski Południowo-Wschodniej”) o przyznanie grantu na realizację mikroprojektu pn. „Rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców Gminy Jastków”, w ramach którego planowano zorganizowanie szkoleń dla 240 mieszkańców tej Gminy, którzy ukończyli 25 lat. Wnioskowano o przyznanie środków finansowych w wysokości 122 930 zł, z przeznaczeniem na promocję i organizację szkoleń, zakup sprzętu komputerowego oraz zarządzanie mikroprojektem.

W umowie o powierzenie grantu nr 7/1/2018 z dnia 6 sierpnia 2018 r. określono, że zarówno okres realizacji mikroprojektu, jak i okres kwalifikowalności wydatków rozpoczyna się 1 września 2018 r. i kończy 31 marca 2019 r. Grant wykorzystano zgodnie z umową. Ze środków finansowych grantu „Rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców gmin Polski Południowo-Wschodniej” sfinansowano organizację

²¹ Umowa o powierzenie grantu Nr 295/2020 z dnia 16 kwietnia 2020 r. w ramach projektu „Zdalna Szkoła” oraz umowa o powierzenie grantu o nr 713-28-71-020 w ramach projektu „Zdalna Szkoła+”.

²² Zarządzenie Nr 34/020 Wójta Gminy Jastków.

²³ Tj. trzy laptopy o łącznej wartości 6993 zł do Przedszkola Samorządowego w Jastkowie, trzy laptopy o łącznej wartości 6993 zł do SP w Tomaszowicach, 24 laptopy o łącznej wartości 55 940 zł do SP w Jastkowie.

²⁴ Tj. sześć laptopów o łącznej wartości 13 653 zł do SP w Tomaszowicach, po pięć laptopów o łącznej wartości 11 378 zł do SP w Ożarowie i SP w Płuszczykach, 11 laptopów o łącznej wartości 25 031 zł do SP w Snopkowie, 14 sztuk laptopów o łącznej wartości 31 857 zł do SP w Jastkowie.

szkoleń²⁵ dla 240 osób z terenu Gminy. Szkolenia w 20 grupach po 12 osób przeprowadził instruktor, który spełniał wymóg udokumentowanego doświadczenia w prowadzeniu lekcji, zajęć, szkoleń lub warsztatów w wymiarze minimum 50 godzin w ciągu ostatnich trzech lat. Każda z grup odbyła po dwa 6-godzinne szkolenia, których przedmiotem były tematy: „Działam w sieciach społecznościowych”, „Moje Finanse i transakcje w sieci”, „Rolnik w sieci”, „Kultura w sieci”, „Tworzę własną stronę internetową za pomocą popularnych kreatorów”, „Mój biznes w sieci”, „Rodzic w Internecie”. Ponadto ze środków finansowych grantu sfinansowano zakup 12 laptopów oraz mobilnej szafy do przechowywania oraz ładowania urządzeń przenośnych za łączną kwotę 26 508 zł. Zakup sprzętu został dokonany w trybie przetargu nieograniczonego.

W ramach prowadzonych działań informacyjno-promocyjnych: informowano opinię publiczną o fakcie otrzymania dofinansowania m.in. na Sesji Sołtysów, która odbyła się w dniu 6 listopada 2018 r. (omówienie projektu, przekazanie sołtysom dokumentów rekrutacyjnych dla chętnych mieszkańców z terenu Gminy, plakatów i ulotek promujących projekt), poprzez zamieszczenie informacji o otrzymaniu grantu przez Gminę w „Gazecie Jastkowskiej” z października 2018 r., na stronie internetowej Gminy, na plakatach (zamieszczonych m.in. na gminnych tablicach informacyjnych). Oznaczano znakiem UE, barwy RP i znakiem Funduszy Europejskich wszystkie działania informacyjno-promocyjne dotyczące mikroprojektu (plakaty A3 i ulotki), dokumenty podawane do publicznej wiadomości (m.in. na stronie internetowej) oraz dokumenty i materiały dla osób i podmiotów uczestniczących w mikroprojekcie. Opis mikroprojektu zamieszczono na stronie internetowej. Działania informacyjne i promocyjne udokumentowano (zachowano plakaty, ulotki oraz wykonano dokumentację fotograficzną).

Wszyscy spośród 240 uczestników szkoleń uczestniczyli w 100% zajęć. Gmina osiągnęła zakładany w mikroprojekcie wskaźnik produktu „Liczba osób objętych działaniami szkoleniowymi w zakresie korzystania z Internetu (w tym e-usług)” – wartość docelowa i osiągnięta: 240, oraz wskaźnik rezultatu „Liczba osób, które nabyły lub rozwinęły kompetencje cyfrowe w wyniku udzielonego wsparcia” – wartość docelowa i osiągnięta: 240. W trakcie realizacji Gmina uzyskała zgodę UMWL na zmianę wartości wskaźników (specyficznych) zakładanych w mikroprojekcie poprzez wykazanie we wskaźniku „Liczba osób, które nabyły lub rozwinęły kompetencje cyfrowe w wyniku udzielonego wsparcia – osoby niepełnosprawne” udziału czterech osób, zmniejszenie udziału osób w wieku 18-34 lata i 35-43 lata oraz zwiększenie udziału osób w wieku 44-64 lat przy niezmienionej liczbie osób ogółem. Spośród czterech uczestników szkoleń wykazanych jako osoby niepełnosprawne, trzy osoby nie złożyły wymaganych oświadczeń o niepełnosprawności, o których mowa w § 4 pkt 5.4.1. „Regulaminu rekrutacji i uczestnictwa w mikroprojekcie”, co zostało opisane w dalszej części wystąpienia w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

Na realizację mikroprojektu Gmina wydatkowała łącznie środki finansowe w łącznej wysokości 104 542 zł. Niewykorzystana kwota zaliczki w wysokości 12 241 zł została zwrócona w dniu 18 kwietnia 2019 r. wraz z odsetkami od środków zaliczki²⁶.

(akta kontroli tom I str. 393-542, tom II str. 1-137)

²⁵ W tym: poprzedzająca je kampanię promocyjną szkoleń, wynagrodzenia instruktorów, catering na szkolenia oraz dodatki specjalne pracowników odpowiedzialnych za zarządzanie mikroprojektem.

²⁶ Odsetki od środków zaliczki w łącznej wysokości 206 zł zostały zwrócone w dniach 21 grudnia 2018 r. i 18 kwietnia 2019 r.

8. W okresie objętym kontrolą Gmina Jastków otrzymała także środki finansowe spoza POPC, w ramach których realizowała niżej wymienione projekty:

1) „Klub Seniora Jastków” – projekt realizowany w okresie od 1 września 2018 r. do 30 listopada 2020 r. w partnerstwie z ALGIRTAS Sp. z o.o (partner wiodący) w ramach RPO WL na lata 2014-2020, Osi Priorytetowej 11 „Włączenie społeczne”, Działania 11.2 „Usługi społeczne i zdrowotne”. Wartość całkowita projektu – 887 782 zł, kwota dofinansowania otrzymana przez Gminę Jastków – 344 860 zł. Celem projektu była poprawa dostępności i jakości usług społecznych dla 22 osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym z Gminy Jastków poprzez utworzenie i funkcjonowanie placówek świadczących usługi społeczne w społeczności lokalnej. Utworzony został „Klub Seniora”, w którym m. in. realizowane są zajęcia adekwatne do potrzeb i oczekiwań osób starszych, co ma zachęcić ich do udziału w życiu społecznym, a cykliczność i różnorodność zajęć dodatkowo wzmocni nowe nawyki i przyzwyczajenia przyczyniając się do zwiększenia aktywności seniorów oraz poprawy jakości ich życia. W projekcie zaplanowano i zrealizowano następujące szkolenia dotyczące podnoszenia kompetencji cyfrowych: korzystania z nowoczesnych technologii komunikacyjnych oraz podstawowy kurs komputerowy. Gmina Jastków w ramach umowy partnerstwa była odpowiedzialna za rekrutację uczestników do projektu oraz funkcjonowanie „Klubu Seniora” (w tym remonty, zakup sprzętów, zatrudnienie opiekunów), promocję, monitoring i ewaluację oraz zakup wybranych sprzętów (w tym dwa laptopy za kwotę 6133 zł oraz urządzenie wielofunkcyjne za kwotę 959 zł). Zamierzonym rezultatem projektu w zakresie kompetencji cyfrowych było objęcie 22 seniorów szkoleniami/doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych. Zamierzone rezultaty działań zostały osiągnięte. Seniorzy otrzymali zaświadczenia ukończeniu kursu, które potwierdzają uzyskanie kompetencji cyfrowych.

(akta kontroli tom I str. 163-170, tom II str. 141-291)

2) „Atrakcyjne szkolnictwo w gminie Jastków” – projekt realizowany w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 30 czerwca 2019 r. w jednostkach oświatowych tj. w SP w: Jastkowie, Tomaszowicach oraz Snopkowie. Projekt był współfinansowany przez Unię Europejską w ramach RPO WL na lata 2014- 2020 ze środków EFS w ramach Działania 12.2 „Kształcenie ogólne” (koszty projektu ogółem – 1 024 393 zł, koszty kwalifikowalne – 1 024 393 zł, dofinansowanie – 973 174 zł). Celem projektu było podniesienie jakości kształcenia w placówkach oświatowych poprzez realizację dodatkowych zajęć wyrównawczych oraz rozwijających z przedmiotów matematycznych, przyrodniczych i językowych a także zajęć z zakresu kompetencji cyfrowych dla 420 uczniów i 40 nauczycieli. W ramach dofinansowania realizowano następujące zajęcia zakresu kompetencji cyfrowych dla uczniów: „ECCC CS Programowanie robotów” i „Kompetencje cyfrowe DigComp”. Ze szkoleń podnoszących kompetencje cyfrowe w ramach projektu „Aktywne szkolnictwo w gminie Jastków” skorzystało 243 uczniów, w tym 117 z SP w Jastkowie, 70 z SP w Snopkowie i 56 z SP w Tomaszowicach. Zrealizowane zajęcia miały na celu podnieść wiedzę i umiejętności uczniów i wspomóc proces kształcenia poprzez wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnych. Szkolenia te realizowane były w systemie VCC, który definiował nabycie kompetencji formalnie potwierdzonych przez upoważnioną do tego instytucję, która dokonywała walidacji i certyfikacji VCC. Proces certyfikacji odbywał się na innowacyjnych platformach elektronicznych, zaś certyfikat jest honorowany na terenie kraju i w Europie. Wskaźnik rezultatu (zamierzony): liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje cyfrowe po udziale w programie – 247 (osiągnięty: 307 osób), liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach programu w sprzęt TIK do prowadzenia

zajęć edukacyjnych – dwie (osiągnięty: dwie). W ramach projektu Gmina zakupiła również sprzęt do ICT o wartości 85 203 zł.

(akta kontroli tom I str. 163-170, tom II str. 292-390)

3) „Atrakcyjne szkolnictwo w Gminie Jastków – II edycja” – projekt realizowany od 1 stycznia 2019 r. w gminnych jednostkach organizacyjnych tj. w SP w Ożarowie i w Płuszcowicach. Projekt jest realizowany w ramach RPO WL na lata 2014-2020, Działanie 12.6 „Kształcenie ogólne w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego” (całkowita wartość projektu 999 927 zł, koszty kwalifikowalne – 949 731 zł, kwota dofinansowania – 849 938 zł). Celem projektu jest podniesienie jakości kształcenia w placówkach oświatowych poprzez realizację dodatkowych zajęć wyrównawczych oraz rozwijających przyczyniających się do rozwoju kompetencji kluczowych na rynku pracy z uwzględnieniem właściwych postaw (kreatywność, innowacyjność oraz praca zespołowa): matematyczno-przyrodnicze i języki obce, a także zajęć z zakresu kompetencji cyfrowych. Projekt zapewnia wyposażenie przedmiotowych pracowni w sprzęt ICT oraz szkolenia dla nauczycieli z zakresu TIK. Projektem objętych jest 135 uczniów i 22 nauczycieli. Zajęcia ICT kierowane są do uczniów klas IV-VIII. W ramach dofinansowania zajęć dla 135 uczniów (85 z SP w Ożarowie i 50 z SP w Płuszcowicach) z zakresu kompetencji cyfrowych zorganizowano szkolenia na temat: „ECCC CS Programowanie robotów”, „Kompetencje cyfrowe DigComp poziom A i B”, „System Zamierzone rezultaty projektu to: liczba uczniów objętych szkoleniami/doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych (135 uczniów), liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach programu w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych (dwie szkoły). W ramach umowy o dofinansowanie wsparciem zostali objęci nauczyciele wszystkich przedmiotów z ww. szkół, którzy podnosili swoje kompetencje lub kwalifikacje w zakresie korzystania z nowoczesnych metod technologii i sprzętu poprzez udział w następujących szkoleniach: „Technologie Informacyjno-Komunikacyjne w pracy nauczyciela” (15 nauczycieli z SP w Ożarowie), „Wykorzystanie metody eksperymentu w procesie nauczania” (sześciu nauczycieli z SP w Ożarowie i sześciu z SP w Płuszcowicach). Projekt jest w trakcie realizacji. Przewidywany termin zakończenia projektu to 30 czerwca 2022 r.

(akta kontroli tom I str. 163-170, tom II str. 391-529)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Urząd nie wyegzekwował od trzech uczestników mikroprojektu pn. „Rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców Gminy Jastków”, którzy zadeklarowali się jako osoby z niepełnosprawnościami, oświadczeń o niepełnosprawności, co było warunkiem uczestnictwa w projekcie. Dotyczyło to jednego uczestnika szkolenia „Mój biznes w sieci” w dniach 9-10 marca 2019 r. oraz dwóch uczestników szkolenia „Działam w sieciach społecznościowych” w dniach 16-17 lutego 2019 r. Gmina wykazała tych uczestników w rozliczeniu rezultatu projektu we wskaźniku „Liczba osób, które nabyły lub rozwinęły kompetencje cyfrowe w wyniku udzielonego wsparcia – osoby niepełnosprawne”. Zgodnie z § 4 pkt 5.4.1. „Regulaminu rekrutacji i uczestnictwa w mikroprojekcie”, kandydat staje się Uczestnikiem projektu w momencie złożenia, oprócz dokumentów rekrutacyjnych, dodatkowych deklaracji i oświadczeń, w tym m.in. oświadczenia o niepełnosprawności (należy przedstawić do wglądu oryginał orzeczenia).

Wójt Gminy wyjaśniła, że zgodnie ze złożonymi formularzami zgłoszeniowymi czworo uczestników w pozycji dotyczącej zgłoszenia zadeklarowało posiadanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Zgodnie z regulaminem rekrutacji,

oświadczenie o niepełnosprawności uczestnika indywidualnego (załącznik nr 5 do „Regulaminu rekrutacji i uczestnictwa w mikroprojekcie”) złożone powinno być w późniejszym terminie – po otrzymaniu weryfikacji kwalifikowalności uczestnika. W trzech przypadkach ww. oświadczenie nie zostało złożone. Osoby te spełniały kryteria udziału w projekcie tj. adres zamieszkania, wiek i w związku z tym uznano, że mogą uczestniczyć w projekcie. Udział osób niepełnosprawnych nie był wymaganym wskaźnikiem.

(akta kontroli t. II str. 56-84, 138-140)

IV. Uwagi i wnioski

Z uwagi na zakończenie realizacji przez Gminę Jastków mikroprojektu pn. „Rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców Gminy Jastków”, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, 27 sierpnia 2021 r.

Kontroler
Agnieszka Bury
doradca prawny

p.o. Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie
Edward Szempruch

.....
podpis

.....
podpis